EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 16.7.2021
COM(2021) 394 final

2021/0217 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Rozpočtová položka PA 13 17 01– Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum)

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. PŘEDMĚT NÁVRHU

Tento návrh se týká rozhodnutí o postoji, který má být zaujat jménem Unie ve Smíšeném výboru EHP v souvislosti se zamýšleným přijetím rozhodnutí Smíšeného výboru o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

2. SOUVISLOSTI NÁVRHU

2.1. Dohoda o EHP

Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) zaručuje občanům a hospodářským subjektům v EHP stejná práva a povinnosti na vnitřním trhu. Stanoví začlenění právních předpisů EU, které se vztahují na čtyři svobody ve všech 30 státech EHP tvořených členskými státy EU, Norskem, Islandem a Lichtenštejnskem. Dohoda o EHP se kromě toho vztahuje na spolupráci v dalších důležitých oblastech, jako je výzkum a vývoj, vzdělávání, sociální politika, životní prostředí, ochrana spotřebitele, cestovní ruch a kultura, které jsou společně označovány jako „vedlejší a horizontální“ politiky. Dohoda vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994. Evropská unie je spolu se svými členskými státy smluvní stranou dohody.

2.2. Smíšený výbor EHP

Za správu Dohody o EHP odpovídá Smíšený výbor EHP. Jedná se o fórum pro výměnu názorů v souvislosti s fungováním Dohody o EHP. Jeho rozhodnutí jsou přijímána na základě konsensu. V souladu s Lisabonskou smlouvou odpovídá za koordinaci záležitostí EHP na straně EU Evropská služba pro vnější činnost.

2.3. Zamýšlený akt Smíšeného výboru EHP

Očekává se, že Smíšený výbor EHP přijme rozhodnutí Smíšeného výboru EHP (dále jen „zamýšlený akt“) týkající se změny protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

Účelem zamýšleného aktu je umožnit státům Evropského sdružení volného obchodu (ESVO), které podepsaly Dohodu o EHP, účast na přípravné akci Unie zaměřené na obranný výzkum (dále jen „přípravná akce“) i v rozpočtovém roce 2021.

Přípravná akce se uskutečnila v období 2017–2019, prostředky na závazky bylo možné do rozpočtu Unie zapisovat pouze během tohoto období. Právní závazky z předchozích let v rámci přípravné akce však dosud nebyly vypořádány. Z tohoto důvodu by se státy ESVO EHP měly i nadále účastnit.

Jelikož Lichtenštejnsko a Island neprojevily zájem účastnit se této přípravné akce, návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP se týká jen Norska.

Zamýšlený akt se pro smluvní strany stane závazným v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

3. POSTOJ, KTERÝ MÁ BÝT ZAUJAT JMÉNEM UNIE

Evropská služba pro vnější činnost spolu s útvary Komise předkládá návrh rozhodnutí Smíšeného výboru EHP Radě, aby jej Rada přijala jako postoj Unie. Evropská služba pro vnější činnost doufá, že bude moci tento postoj předložit Smíšenému výboru EHP co nejdříve.

Obsah a povaha připojeného návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP překračují rámec úprav, které lze považovat za úpravy pouze technické povahy ve smyslu nařízení Rady č. 2894/94. Postoj Unie proto zaujme Rada.

Článek 78 Dohody o EHP stanoví, že smluvní strany posilují a rozšiřují spolupráci v rámci činností EU v oblasti výzkumu a technologického rozvoje.

Norsko se již účastnilo přípravné akce zaměřené na obranný výzkum v předchozích letech (2017–2019), během níž byly vyčleněny prostředky na závazky, a bude se jí nadále účastnit až do vyčerpání všech prostředků na platby. Kromě toho už v roce 2014 Norsko i) uzavřelo dohodu o spolupráci s Evropskou obrannou agenturou a ii) související směrnice o zadávání veřejných zakázek v oblasti obrany a bezpečnosti (2009/81/ES) byla začleněna do Dohody o EHP.

V souladu s rozpočtovou politikou EU je jakákoliv účast na opatřeních EU možná, pouze pokud je uhrazen odpovídající finanční příspěvek. Tato platba však může být provedena až poté, co bude tento návrh rozhodnutí Rady přijat a následná výzva EU k poskytnutí příspěvků, kterou stanoví Evropská komise, bude předložena státům ESVO EHP.

Aby bylo možné překlenout období od 1. ledna 2021 do přijetí příslušné platby, má návrh rozhodnutí Smíšeného výboru také zpětnou působnost od 1. ledna 2021. Zpětná působnost se nedotýká práv a povinností dotčených osob a je v souladu se zásadou legitimního očekávání.

Připojené rozhodnutí Smíšeného výboru je doprovázeno jednostranným prohlášením států ESVO EHP, ve kterém se uvádí, že rozhodnutí rozšiřuje spolupráci smluvních stran s cílem pokračovat v účasti států ESVO EHP na přípravné akci Unie zaměřené na obranný výzkum. Státy ESVO EHP se domnívají, že otázky obrany náležejí mimo oblast působnosti Dohody o EHP, a že proto přijetí tohoto rozhodnutí nerozšiřuje působnost Dohody o EHP tak, aby zahrnovala záležitosti obrany nad rámec účasti států ESVO EHP na uvedené přípravné akci. Státy ESVO EHP rovněž zdůrazňují, že se Island a Lichtenštejnsko této přípravné akce neúčastní, ani na ni finančně nepřispívají.

4. PRÁVNÍ ZÁKLAD

4.1. Procesněprávní základ

4.1.1. Zásady

Ustanovení čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování Evropské unie (Smlouva o fungování EU) zavádí rozhodnutí, jimiž se stanoví „*postoje, které mají být jménem Unie zaujaty v orgánu zřízeném dohodou, má-li tento orgán přijímat akty s právními účinky, s výjimkou aktů, které doplňují nebo pozměňují institucionální rámec dohody*“.

Pojem „*akty s právními účinky*“ zahrnuje akty, které mají právní účinky na základě pravidel mezinárodního práva, kterými se řídí dotyčný orgán. Zahrnuje rovněž nástroje, které podle mezinárodního práva nemají závazný účinek, ale „*mohou rozhodujícím způsobem ovlivnit obsah právní úpravy přijaté zákonodárcem Unie*“[1].

[1] Rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2014, Německo v. Rada, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, body 61 až 64.

4.1.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Smíšený výbor EHP je orgán zřízený dohodou, konkrétně Dohodou o EHP. Akt, který má Smíšený výbor EHP přijmout, představuje akt s právními účinky. Zamýšlený akt bude závazným podle mezinárodního práva v souladu s články 103 a 104 Dohody o EHP.

Zamýšlený akt nedoplňuje ani nepozměňuje institucionální rámec dotčené dohody. Procesněprávním základem navrhovaného rozhodnutí je tudíž čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU ve spojení s čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

4.2. Hmotněprávní základ

4.2.1. Zásady

Hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU závisí v první řadě na cíli a obsahu zamýšleného aktu, k němuž se postoj jménem Unie zaujímá. Sleduje-li zamýšlený akt dvojí účel nebo má-li dvě složky a lze-li jeden z těchto účelů nebo jednu z těchto složek identifikovat jako hlavní, zatímco druhý účel či druhá složka je pouze vedlejší, musí být rozhodnutí přijaté podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU založeno na jediném hmotněprávním základu, a sice na tom, který si žádá hlavní nebo převažující účel či složka.

Pokud jde o zamýšlený akt, který sleduje současně několik cílů nebo který má několik složek, jež jsou nerozlučně spojeny, aniž je jedna vůči druhé vedlejší, musí hmotněprávní základ rozhodnutí podle čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU zahrnovat výjimečně různé odpovídající právní základy.

4.2.2. Uplatnění v tomto konkrétním případě

Zamýšlený akt sleduje cíle a má složky v oblasti financování přípravných akcí v oblasti obranného výzkumu. Hmotněprávní základ odpovídá právnímu základu této přípravné akce, tedy čl. 58 odst. 2 písm. b) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 (dále jen „finanční nařízení“)[2].

4.3. Závěr

Právním základem navrhovaného rozhodnutí by měl být čl. 58 odst. 2 písm. b) nařízení (EU, Euratom) 2018/1046[3] ve spojení s čl. 218 odst. 9 Smlouvy o fungování EU a čl. 1 odst. 3 nařízení Rady č. 2894/94 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru.

5. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Norsko finančně přispívá do rozpočtové položky PA 13 17 01: „Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum“. Přesná částka bude stanovena poté, co bude toto rozhodnutí Rady přijato.

6. ZVEŘEJNĚNÍ ZAMÝŠLENÉHO AKTU

Jelikož akt Smíšeného výboru EHP mění protokol 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, je vhodné jej po jeho přijetí zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie*.

[2] Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
[3] Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.

2021/0217 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve Smíšeném výboru EHP ke změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody

(Rozpočtová položka PA 13 17 01– Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum)

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 218 odst. 9 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 2894/94 ze dne 28. listopadu 1994 o některých prováděcích pravidlech k Dohodě o Evropském hospodářském prostoru[4], a zejména na čl. 1 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014 a (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012[5], a zejména na čl. 58 odst. 2 písm. b) uvedeného nařízení,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o Evropském hospodářském prostoru[6] (dále jen „Dohoda o EHP“) vstoupila v platnost dne 1. ledna 1994.

(2) Podle článku 98 Dohody o EHP může Smíšený výbor EHP rozhodnout mimo jiné o změně protokolu 31 k Dohodě o EHP.

(3) Protokol 31 k Dohodě o EHP obsahuje ustanovení o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody.

(4) Státy ESVO EHP se budou nadále účastnit činností Unie, kterých se týká rozpočtová položka PA 13 17 01 (Přípravná akce zaměřená na obranný výzkum) souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2021.

(5) Protokol 31 k Dohodě o EHP by proto měl být změněn tak, aby umožňoval pokračování této rozšířené spolupráce od 1. ledna 2021.

(6) Postoj Unie ve Smíšeném výboru EHP by měl vycházet z připojeného návrhu rozhodnutí,

---

4 Úř. věst. L 305, 30.11.1994, s. 6.
5 Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1.
6 Úř. věst. L 1, 3.1.1994, s. 3.

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Postoj, který se má jménem Unie zaujmout ve Smíšeném výboru EHP k navrhované změně protokolu 31 k Dohodě o EHP o spolupráci v některých oblastech mimo čtyři svobody, vychází z návrhu rozhodnutí Smíšeného výboru EHP připojeného k tomuto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda/předsedkyně